

صورت حساب سنگین قطعی برق بر دوش صنایع؛ چرا اولویت دادن به برق تولید، حیاتی شد

بخش صنعت در سال های اخیر با مشکلات مختلفی در مسیر تولید روبرو بوده که ناترازی انرژی مهمترین آن است؛ مشکلی که تنها یک بنگاه اقتصادی را تحت شعاع قرار نداده بلکه به دلیل افت تولید، بر کاهش رشد اقتصادی و افزایش نرخ بیکاری نیز اثر گذاشته است.

به گزارش شبکه صنعت ۲۴، بخش صنعت در سال های اخیر با مشکلات مختلفی در مسیر تولید روبرو بوده که ناترازی انرژی مهمترین آن است؛ مشکلی که تنها یک بنگاه اقتصادی را تحت شعاع قرار نداده بلکه به دلیل افت تولید، بر کاهش رشد اقتصادی و افزایش نرخ بیکاری نیز اثر گذاشته است.

صنعت به ویژه بخش های سیمان و فولاد به عنوان سودآورترین و ارزشمندترین بخش های آن، در سال های اخیر با یکی از جدی ترین چالش های تاریخ خود یعنی «ناترازی انرژی» روبرو بوده است؛ مشکلی که همه بخش های اقتصادی را به شکلی تحت تاثیر قرار داده است.

از آنجا که تامین برق پایدار صنایع برای ادامه تولید و حفظ اشتغال بسیار اهمیت دارد، تلاش دولت نیز بر مدیریت بحران ناترازی برق در صنایع بزرگ متمرکز شده است و در همین راستا مسعود پزشکیان رئیس جمهور در سی ام تیرماه امسال در همایش روز ملی صنعت و معدن در حضور فعالان اقتصادی اعلام کرد که به وزیر نیرو دستور داده که برق دولت را قطع کنند اما برق صنایع قطع نشود.

رئیس جمهور خاطر نشان کرد: آماده ایم اول برق دولت را قطع کنند، برق جاهای دیگر را قطع کنند ولی برق صنعت را قطع نکنند. این باوری است که داریم و این چیزی نیست که شعار می دهیم یا تصور کنید که مثلاً تعارفی حرف می زنیم.

پس از آن نیز محمدرضا عارف معاون اول رئیس جمهور با حضور در شورای معاونان وزارت صمت در پنجم مردادماه تاکید کرد و گفت که برای تأمین انرژی مورد نیاز صنایع، در برخی مقاطع ناچار به اعمال محدودیت در مصرف برق خانگی هستیم، هرچند صنایع نیز باید برای تأمین بخشی از برق مورد نیاز خود، ایجاد نیروگاه های مستقل را دنبال کنند.

این صحبت های رئیس جمهور و پیگیری های معاون اول آن، نور امیدی را در دل صنعتگران روشن کرد که به زودی برق مورد نیاز صنایع تامین خواهد شد.

پیش از این وزرای صمت و نیرو در وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت بر روی تامین برق صنایع توافق کرده بودند؛ در این دیدار مقرر شده بود که برنامه محدودیت برق شهرک های صنعتی از دو روز در هفته به یک روز کاهش یابد تا ضمن حفظ پایداری شبکه برق، روند تولید در واحدهای صنعتی با اختلال کمتری ادامه یابد.

همچنین بر اجرای توافقات پیشین درباره تأمین برق ۶ کارخانه فولادی که تاکنون عملیاتی نشده است، تأکید شد و وزارت نیرو متعهد شد در چارچوب برنامه ریزی های انجام شده، نسبت به تأمین برق این واحدهای تولیدی اقدام کند.

البته باید خاطر نشان کرد که دولت در مواجهه با این ناترازی، راهکارهای متعددی را دنبال کرده است. از یک سو، تلاش برای هدایت صنایع به سمت «بورس انرژی» بر اساس مفاد برنامه هفتم توسعه، گامی برای رسیدن به قیمت های واقعی است. از سوی دیگر، دولت تلاش می کند با مدیریت پیک مصرف، تامین برق صنایع در اولویت قرار گیرد هر چند خود صنایع نیز برای تامین نیروگاه های خود تامین دست به کار شدند.

این مسائل در حالی مطرح می شود که طبق اظهارات مقامات صنفی، برخلاف پیش بینی ها مبنی بر افزایش دسترسی به انرژی، سهمیه برق این صنعت در ماه های گذشته با کاهش شدیدی از ۷۰۰ مگاوات به ۴۰۰ مگاوات رسیده و هزینه خرید برق برای تولیدکنندگان از بورس انرژی افزایش چشمگیری یافته است این شرایط بر روی تولید نیز اثر منفی گذاشته بود.

مشکل ناترازی در زنجیره فولاد شدیدتر است

فولادی ها و سیمانی ها از مهمترین صنایعی هستند که با ناترازی انرژی دست و پنجه نرم می کنند در این باره وحید یعقوبی معاون انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا با اشاره به چالش های جدی در تأمین انرژی گفت: تأکید رئیس جمهور بر اینکه محدودیت برق صنایع باید در اولویت آخر کشور قرار گیرد، بسیار حائز اهمیت است و باعث شده تا شاهد بهبود تدریجی در وضعیت برق شهرک های صنعتی باشیم.

وی ادامه داد: در حال حاضر، نیاز مصرفی واحدهای فولادی حدود ۵۵۰۰ مگاوات است اما تنها حدود ۷۰۰ مگاوات (کمتر از ۱۵ درصد) از شبکه تأمین می شود، این سطح از محدودیت، بیش از ۸۵ درصد از ظرفیت زنجیره تولید را با چالش مواجه کرده است.

معاون انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با بیان اینکه از رویکرد جدید دولت در اولویت‌بندی مصرف برق صنایع استقبال می‌کنیم گفت: با تامین برق بخش تولید اسلب کشور، بازگشت کامل ظرفیت تولید اسلب، تلاطم در بازار فولاد کشور به طور کامل کنترل خواهد شد.

وی عنوان کرد: بازسازی بخش تولید «اسلب» منجر به بهبود وضعیت تولید این محصول حیاتی شده و نرخ کاهش تولید را از ۷۰ درصد به حدود ۵۰ درصد رسانده است.

یعقوبی با تاکید بر اینکه در پنج سال گذشته، شاهد کاهش حاشیه سود شرکت‌های فولادی هستیم گفت: عدم النفع ناشی از قطعی برق و گاز در صنایع فولادی باعث شده است تا سود شرکت‌ها از ۳۳ درصد به ۶ درصد برسد و شرکت‌ها نتوانند به سمت افزایش سرمایه و سرمایه‌گذاری در این صنعت ورود کنند.

معاون انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران خاطر نشان کرد: خرید برق از بورس انرژی نیز برای شرکت‌های فولادی مقرون به صرفه نیست و هزینه‌ها را دو چندان می‌کند.

افت چشمگیر سهمیه برق در صنعت سیمان

علی‌اکبر الوندیان، دبیرکل صنف کارفرمایان سیمان نیز در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا در تحلیل وضعیت تامین انرژی برق سیمانی‌ها اظهار داشت: سال گذشته، بر اساس توافق مکتوب میان وزارت نیرو و شرکت برق، سهمیه ۷۰۰ مگاواتی در گریپیک و سهمیه نامحدود در شب برای تأمین نیاز این صنعت در نظر گرفته شده بود، امسال این میزان به ۴۰۰ مگاوات کاهش یافته است.

وی تأکید کرد: این ۴۰۰ مگاوات سهمیه، به صورت ۲۴ ساعته و برای شبکه صنعتی در نظر گرفته شده است، اما اکنون حتی مطالبه‌ای برای کاهش بیشتر این میزان از سوی نهادهای ناظر مطرح شده است.

دبیرکل صنف کارفرمایان سیمان با ارائه آماری از عملکرد سه ماهه نخست سال، بر وجود تقاضای واقعی در بازار تأکید کرد: در سه ماهه نخست امسال، حجم معاملات و تقاضا در بورس کالا نسبت به سال گذشته ۱۵ درصد افزایش داشته است. با وجود این رشد تقاضا، ما در تیرماه با افت روند فروش مواجه شدیم که علت آن نه کاهش تقاضا، بلکه اعمال محدودیت‌های دستوری در بورس کالا برای کنترل تقاضا بود.

وی افزود: با توجه به آسیب‌های وارده به زیرساخت‌های حوزه ساختمان، قطعاً تقاضای سیمان در آینده افزایش خواهد یافت و ما انتظار داشتیم با بهبود شرایط انرژی، بتوانیم بر مازاد تقاضا مدیریت کنیم، اما اکنون با محدودیت‌های تقاضا و انرژی روبرو هستیم.

جهش ۳۰۰ درصدی قیمت برق در بورس انرژی

الوندیان از جهش قیمتی برق در بورس انرژی خبر داد و گفت: در حالی که قیمت برق برای صنایع حدود ۲ هزار تومان برآورد می‌شد، اما با افزایش تقاضا و عدم پایداری عرضه در بورس انرژی، قیمت‌ها به شدت تغییر کرده است. طبق داده‌ها، قیمت برق در بورس انرژی از متوسط پنج هزار تومان در بازه خردادماه، به ۱۵ هزار تومان در ۲۰ تیر ماه رسیده است.

وی هشدار داد: صنعت سیمان با نرخ‌های ثابت در بورس کالا، توانایی تاب‌آوری در برابر این افزایش قیمت‌های سنگین در بورس انرژی را در درازمدت نخواهد داشت. این وضعیت مستقیماً منجر به افزایش قیمت تمام شده تولید شده و در نهایت، تنش قیمتی در بازار سیمان را رقم خواهد زد.

دبیرکل صنف انجمن سیمان در بخشی از گزارش خود به بررسی وضعیت تولید پرداخت و گفت: در سه ماهه نخست سال، میزان تولید کلینکر ما با حدود ۲ درصد کاهش نسبت به سال گذشته، به ۱۹ میلیون و ۸۰۰ هزار تن رسید، اما تولید سیمان با سه درصد رشد مثبت، به ۱۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تن خاتمه یافت. این نشان می‌دهد که با وجود محدودیت‌های انرژی، صنعت توانسته است با مساعدت وزارت نیرو در ابتدای سال، پاسخگوی ۱۵ درصد افزایش فروش در بورس کالا باشد.

الوندیان، خواستار اصلاح سیاست‌های حمایتی شد و گفت: اگر قرار است بر اساس قانون برنامه هفتم توسعه، هدایت صنایع به سمت بورس انرژی و بازار آزاد انجام شود، حتماً باید قیمت‌های پایه و کف در بورس کالا نیز بر اساس اثر افزایش قیمت انرژی بازنگری و اصلاح شوند. عدم تطبیق هزینه‌های واقعی تولید با قیمت‌های فروش، راهکاری برای پایداری تولید نخواهد بود و می‌تواند منجر به توقف تولید در صنعت استراتژیک سیمان شود.